

Az erdészeti szakirodalom terén kifejtett úttörő munkáját jelzik a szaklapokban megjelent értékes cikkei és tanulmányai, valamint az Erdőhasználatban és az Erdészeti Kereskedelemtan című nagybecsű munkái.

Mint ember, mindig példaképe a szakját szerető, az ifjúsággal együttérző, igazságos, tudós tanárnak és a mindenkin segíteni kész, önzetlen, jó kollégának és barátnak.

Huszonötéves tanári jubileuma alkalmából őszinte szeretetteljes tisztelettel köszöntjük és kérjük a Mindenhatót, hogy áldásával kísérje további működésében is.

Modrovich Ferenc.

Krónika

1. Egy kis szállítási statisztika.

Az Országos Erdei Alap fuvarleveleiből befutó kimutatásokat felhasználva arra is, hogy statisztikailag feldolgozva képet kapjunk nemcsak a szállítások menetéről, de arról is, hogy a különböző tarifális intézkedések a belföldi tűzifának az ország területén való eloszlását hogyan befolyásolják.

A felhasznált fuvarlevelekről szóló kimutatások meglehetősen lassan futnak be és bizony sok helyütt a legnagyobb utánjárás dacára sem tudunk megfelelő adatokat kapni.

Az eddig feldolgozott és kerek számban 140.000 vasúti kocsirakománynak (á 10.000 kg) megfelelő adatok azonban már tájékoztató képet adnak arról, mi az eddigi eredmény és mire számíthatunk előreláthatólag a jövőben.

Vegyük előre az átlagos szállítási távolságot.

Az 1930. év utolsó két hónapjában a magyar tűzifa átlag 117.2 km távolságot futott be a magyar vonalakon.

Az 1931. évben ez a távolság 137.9 km-re, az 1932. évben pedig 175.5 km-re emelkedett.

Tekintettel arra, hogy az 1932. évi szállításnak még alig 50%-áról vannak meg az adataink és az újabban befutott, de még teljesen fel nem dolgozott kimutatásokban sok a nagyon

nagy távolságokra való szállítás, biztosra vesszük, hogy ez az átlagos szállítási távolság úgy az 1931., mint az 1932. évben az összes adatok földolgozása után még emelkedni fog.

Egyébként a szállítmányok az 50—50 km-es szállítási távolságokon %-aránylagosan a következőkép oszlottak meg:

Év	1—50	51—100	101—150	151—200	201—250	251—300	301 felül
	k i l o m é t e r t á v o l s á g						
1930. ¹⁾	22·6 ⁰ / ₀	30·7 ⁰ / ₀	10·6 ⁰ / ₀	18·7 ⁰ / ₀	8·5 ⁰ / ₀	8·0 ⁰ / ₀ ²⁾	0·9 ⁰ / ₀
1931.	16·6 ⁰ / ₀	23·6 ⁰ / ₀	17·6 ⁰ / ₀	18·0 ⁰ / ₀	11·8 ⁰ / ₀	9·3 ⁰ / ₀	3·1 ⁰ / ₀
1932.	10·9 ⁰ / ₀	16·1 ⁰ / ₀	17·0 ⁰ / ₀	19·0 ⁰ / ₀	14·0 ⁰ / ₀	9·5 ⁰ / ₀	13·5 ⁰ / ₀

Az egész rövid távolságokra való szállítások %-os arányszáma erősen visszaesik, anélkül azonban, hogy a mennyiségben jelentős csökkenés állott volna be.

Az eddig befutott adatok arra engednek következtetni, hogy az 1—50 km-es szállításoknál az autó- és szekérfuvar versenye idézett ugyan elő valamelyes mennyiségi visszaesést, de ez sem igen fogja az előző évi mennyiség 8—10%-át meghaladni.

Teljesen állandó mennyiségnek ígérkezik az 51—100 km-es szállítás, s a %-os eltolódás arra vezethető vissza, hogy a fokozott termelés mellett ugyanaz a mennyiség kisebb arányszámnak felel meg.

A 200 km-t meghaladó szállításoknál már jelentős emelkedés mutatkozik, és pedig nemcsak a %-os arányszámban, de a mennyiségekben is.

Különösen feltűnő a 300 km-t meghaladó szállítmányok számszerű és aránylagos emelkedése.

Ha a 250 km-t meghaladó szállítások arányszámait összefoglaljuk, a következő három százalékos számadatot kapjuk: 1930-ban 8·9%, 1931-ben 12·4%, 1932-ben 23%.

¹⁾ A számadatok csak az év két utolsó hónapjára vonatkoznak.

²⁾ Ez az elég magas arányszám már valószínűleg a változott tarifa eredménye.

Arra való tekintettel, hogy az utolsó évben mintegy kétszer annyi magyar fa mozog vasúton, mint pl. 1930-ban, megállapíthatjuk azt, hogy mennyiségileg az előző évek szállításainak legalább hatszorosára emelkedett az a magyar tűzifa-mennyiség, amely a termelés helyétől 250 km-nél nagyobb távolságon talált elhelyezést.

A befutott adatok teljesen igazolták azt a feltevésünket, hogy megfelelő előfeltételek mellett a magyar tűzifa a 400—500 km-t meghaladó szállítási távolság mellett is föl tudja venni a versenyt azzal a külföldi tűzifával, amelyik ugyanezt a piacot 30—70 km-es magyar vasúti szállítással éri el.

Az általános forgalmon kívül a budapesti piac forgalma az, ami a magyar termelést jelentősebben érdekli.

Amint már a közlemény elején is jeleztük, a feldolgozandó adatoknak még jelentős része hiányzik, s így az 1932. évi fogyasztás mennyiségére nézve következtetésekbe bocsátkozni még nem tudunk.

Az 1930. és 1931. évek adataira azonban már bizonyos mértékig hivatkozni tudunk, mert ezekről az évekről a kiadott fuvarleveleknek már jóval jelentékenyebb %-a nyert elszámolást.

Az 1930. év két utolsó hónapjából 2.725 vasúti kocsirakomány Budapestre szállított magyar tűzifáról van elszámolásunk.

Ezzel szemben az 1931. évről eddig 32.444 vasúti kocsirakomány Budapestre irányított tűzifaszállítmányról számoltak el ügyfeleink.

Az 1931. év utolsó két hónapjára kb. 25%-a esik az egész évi szállításnak.

Még ha ezt az arányszámot vennénk is alapul, akkor sem következtethetnénk az 1930. évben a budapesti piacon 11.000 vagonnál nagyobb magyar fafogyasztásra.

Tényleg azonban az 1930. évben a budapesti piac legfeljebb 8000 vagon magyar tűzifát vett fel, mert hiszen ebben az időben még a külföldi tűzifát nem terhelte vám, s így a budapesti tűzifaforgalomban az itteni gőzfavágók által annyira kedvelt és előszeretettel hirdetett import fa játszotta a főszerepet.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy a Budapestre szállítható külföldi tűzifa-kontingens 8000 vagónban van megállapítva, akkor azt látjuk, hogy a magyar termelés a budapesti fogyasztásnak 80%-át látja el, az eddigi 20%-kal szemben.

Ide iktatjuk a szállítási távolságokról ugyanúgy összeállított kimutatást, mint az egész magyar tűzifaszállításról.

Év	1—50	51—100	101—150	151—200	201—250	251—300	300 felül
	k i l o m é t e r						
1930.	0·9%	24·5%	8·8%	25·7%	19·2%	19·8%	0·06%
1931.	1·0%	18·0%	17·6%	26·9%	14·2%	16·8%	5·5%
1932.	0·8%	18·6%	18·2%	30·9%	14·9%	13·5%	3·1%

A százalékos arányszámokból megállapíthatjuk azt, hogy az 1932. évben a budapesti piacon a legnagyobb távolságokról való szállítás arányszámai csökkennek.

Természetes következményét látjuk ebben a többtermelésnek, mert hiszen a budapesti fogyasztás elsősorban a közelebbi termőhelyek többtermelését iparkodott felszívni, s így a legtávolabbi termelőhelyek voltak kénytelenek termési fölöslegeiket Budapesten túl sokkal nagyobb távolságokra elvinni.

Ismét egy olyan körülmény, amire már előzőleg is rámutattunk, hogy a legtávolabb fekvő nagyobb termelésekre a termelés fokozása csak egy eredménnyel járhat: bizonyos mértékig kiszorulnak a közelebbi piacokról és fel kell keresniök termelvényeikkel a legtávolabbi piacokat azért, hogy a külföldi tűzifával felvegyék a versenyt.

Készséggel elismerjük, hogy ez éppen ezeknél a termeléseknél talán valamivel több gondot, munkát vagy nehézséget okoz.

Előttünk azonban általános szempontból csak egy cél lebeghet: a belföldi termelés minél nagyobb mértékű térfoglalása.

Ezt pedig nem tudjuk másképen elérni, mintha a nagyobb termelések iparkodnak a távolabbi piacokon feleslegeikkel tért foglalni.

Ha ezek a nagy termeléseink ezt a célt fogják szem előtt tartani, a közeli piacok mentesülnek a mostani túlzott versenytől, aminek a sajnálatosan leromlott tűzifa árak megfelelő javulása is lehet a következménye.

Kétségtelenül el kell ismernünk, hogy a gazdaságpolitikának helyes mederbe terelése érdekében a kormányzat sokat tett az utolsó két évben.

A termelésen van tehát most a sor, hogy úgy ezeket, mint a még remélhetőleg elérhető előnyöket a maga részére céltudatosan és megfelelően hasznosítsa.

2. A kísérletügy kérdése.

Lapunk mai számában hozzuk Fehér Dániel főiskolai tanárnak a magyar erdészeti kísérleti állomás, illetőleg kutatóintézet átszervezésére vonatkozó javaslatát.

Az örömmel üdvözölt javaslathoz — véleményünk szerint — a magyar erdőgazdaságnak igen fontos, mondhatnánk életbevágó érdekei fűződnek.

Nemcsak a tudományos kutatás, de talán még inkább a gyakorlati gazdaság terén várunk itt eredményeket.

A magyar erdőgazdálkodás az utolsó néhány évtized alatt csendes megadással ballagott a német tudományos kutatások járszalagján.

Az a néhány szakember, aki megfeszített erővel küzdött azért, hogy az erdőgazdaság legfontosabb és legspeciálisabb kérdéseiben (felújítás, állománynevelés, fanem megválasztás, gyérítések) magyar tudományos kutatásokra és kísérletekre támaszkodhassék, mint kínai falba ütközött bele a költségekkel való takarékoskodásba és abba az állításba, hogy ezeket a kérdéseket a német tudományos kutatások és gyakorlati kísérletek már régesrég tisztázták.

Beleütközött, bár maga a kísérleti állomás vezetője is elismerte és igazolta, hogy a Csonkaország területén a Bükk, a Mátra, a Vértes vagy a Bakony északnak hajló vagy déli oldalai között aránytalanul nagyobb a különbség sok tekintetben, mint Németország egymástól 100 km-ekre fekvő vidékei között.

Talán a magyar Alföld teljesen különleges problémája volt az, ami ebből a szempontból valamivel több méltánylásban részesült, azonban, mint a gazdasági intézkedésekre, a kutatások és kísérletek irányára is rányomta egy kétségtelenül nagy elme a maga túlerős akaratának a bélyegét, s így jóformán szó sem lehetett arról, hogy az elfogadott irányelveket és alapgondolatokat esetleg megdöntő tanulmányt, vagy kísérlet-sorozatot lehetett volna folytatni.

Nem kívánjuk az okát kutatni annak, vajjon felülről jövő nyomás, vagy az alsóbb állásokban lévők túlzott aggodalma volt-e ennek az oka, csak örömmel állapítjuk meg azt, hogy az utolsó évek kutatásai és kísérletei napról-napra jobban döngetik a Németországban kétségtelenül bevált eredmények nálunk is bevezethetlenségévé hitt kapuit.

Ime kiderült, hogy az annyira elítélt tarvágás a talaj életében nem okoz olyan változást, ami az erdőgazdálkodásra káros volna.

Az egyik fiatal kollégánk pontos tudományos mérései, amiket remélhetőleg szintén olvasóközönségünk rendelkezésére tudunk bocsátani, igazolják azt, hogy az egyes csonkaországi termőhelyeken nőtt lucfenyő műszaki tulajdonságok tekintetében teljesen megfelel azoknak a kívánságoknak, amiket az építőipar, papírgyártás és akárhány igen nagy mértékben fogyasztó felhasználási ág a luccal szemben támaszt.

Meggyőződésünk az, hogy a szövet egyenetlenségére, egyes évgyűrűk túlságos szélességére vonatkozólag támasztott kifogás itt sem a termőhelyi lehetőségen, hanem a megtelepülés módján és az állomány egész fejlődésén alapul.

Hiszen a kísérleti törzsek számottevő része olyan állományokból került ki, ahol a fenyő általában és különösen a luc alig egy-két tizedrészét tette ki az egész állománynak.

Hogy ilyen viszonyok között a fenyő mindig uralkodó lesz, méterekkel túlnövi a lombfát, széles évgyűrűs törzset növel, nem tisztul meg eléggé az ágaktól, ezt az öreg gyakorlatiak a magashegységi praksziszból is tudják.

Hogy a nem elég sűrű hálózatban foganatosított erdősités a szövet és ágtisztaság rovására idéz elő jelentékenyebb tömeggyarapodást, ezt is tudtuk és tudjuk.

Az igen értékes kísérleteket végzett fiatal kolléga figyelmét felhívjuk a báró Inkey-uradalom iharosi, a gróf Zichy-uradalom nagyvázsonyi, a gróf Károlyi-uradalom pusztateremi, a gróf Esterházy-uradalom Zirc és Csetnek között fekvő, a báró Waldbott-uradalom háromhutai, a másik gróf Károlyi-uradalom vilyipusztai, a Közművelődési Alapítvány parádi stb. lucfenyveseire, amelyeket véleményünk szerint szintén be kellene a kísérletekbe kapcsolni és bár közülök némelyik még a 40 éves kort sem érte el, mégis bizonyítékot fognak szolgáltatni arra, hogy megfelelő nevelés mellett az ágtisztaság és a szövet szempontjából sem lesz a csonkaországi luc ellen kifogás.

Egy másik fiatal kollégánk a termőhelyek megállapításának kérdésével foglalkozik igen mélyrehatóan.

A mi véleményünk szerint a legnagyobb hiba ott van, hogy ennél a kérdésnél a holdankénti törzsszámot állandóan figyelmen kívül hagytuk és hagyjuk.

Pedig törzsszám és hossznövekvés az a két együttes tényező, ami a termőhelyi jóságnak legpregnansabb kifejezője.

Véleményünk szerint nagyot hibázott az erdészeti tudomány akkor, amikor egyes túlsűrű állományokból következtetve, ahhoz a kijelentéshez jutott, hogy azonos kor mellett a teljes záródás eléréséhez sokkal nagyobb törzsszám szükséges a gyenge területeken, mint a jobb talajon.

Véleményünk szerint a tételt olyanformán kellett volna megfogalmazni, hogy jobb talajon nagyobb számú egészséges törzset tudunk nevelni, mint a gyengébben.

Hiszen mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy a túlsűrű állományban még a jó talajon is nemcsak a tömeggyarapodás, de a termőhely eddig legbiztosabb ismertetőjelének vett magassági növekedés is erősen visszamarad.

Bőséges helye van tehát a kísérletezésnek az erdőrendezés munkaterületén is, mert hiszen a jövő gazdálkodás alapjainak kiszámításánál nélkülözhetetlen fatermési táblák összeállítására ez a kérdés lesz döntő befolyással.

Ugyancsak örömmel állapítjuk meg azt, hogy egyik fiatal kollégánk tudományos mérésekkel kapcsolatosan foglalkozik a gyökér-verseny kérdésével.

Ezen a helyen is többször mutattunk már rá, mit jelent ez a kérdés az akár zárt, akár megritkított idős állományban megtelepedett fiatalosra nézve.

Fenntartjuk azt az állításunkat, hogy a megfelelő helyen és megfelelő gonddal mesterségesen megtelepített erdő növekvése, fejlődése eleinte sokszorosan nagyobb a fölötte lévő öreg erdő árnyékolásától és gyökér-versenyétől sínylődő természetes fiatalosénál, amelyik akárhányszor a megtelepülés első 6—8 hetében csak azzal kínlódik, hogy a børszerű alomtakarón keresztül elérje azt a talajt, amelyben a mesterségesen megtelepített mag vagy csemete már régen gyökeret vert.

A későbbi fejlődés különbségeit éppen a kísérletek lesznek hivatva eldönteni.

Fenntartjuk azt az állításunkat is, hogy az utóbbi idők sok sikertelen mesterséges felújításának indoka az, hogy ezzel a felújítási móddal a fiatalabb generáció önhibáján kívül nem foglalkozott úgy és olyan mértékben, mint kellett volna.

Az alig tenyérnyi nagyságú gödörbe bedugott fenyő- vagy lombfacsemete a legelső időben is ki van téve a gyomok káros gyökerversenyének, s az eredmény szempontjából sokkalta többet ér az 50—60 cm széles, minden gyökértől jól megtisztított fészekbe elültetett 1500—1800 csemete, mint az ökölnyi gödörbe bedugott 6000 darab, pedig a költségek pénzügyi mérlege valószínűleg az első eljárási mód felé hajlik.

Az idejében és jól foganatosított mesterséges ültetés vagy vetés, különösen ha nincs az álló erdő nyomása alatt, sokkal könnyebben fejleszti ki azt a gyökérzetet, amire szüksége van, ha a későbbi időkben állni akarja a gyomokkal a versenyt.

Az is kétségtelen lesz, hogy az ilyen szabad állásban lévő fiatal egyed hajtásai idejében megfásulnak, levélzete korábban beérik és így fagy, lisztharmat, vagy hasonló veszedelmek iránt kevésbé lesz fogékony, s a száraz időben lehulló legkisebb csapadékot is ki tudja használni, amiből pedig az anyafák árnyékában egy szemernyi sem jut neki.

Újból hangoztatjuk, hogy egyforma körülményekkel, egyforma jóakarattal keresztülvitt párhuzamos kísérletek vezethetnek el bennünket csak oda, hogy meg tudjuk állapítani, hol, mikor és milyen mértékig kell előnyt adnunk gazdasági, pénz-

ügyi és egyéb szempontokból egyik vagy másik felújítási módnak.

De ugyanezt állítjuk a gyérítésekről is, valamint a felújítási időszaknak a mi tölgyeseinkben túlhosszú időre való ki nyújtásáról.

Mi a magunk részéről még a magról kelt 80—90 éves tölgyerdőt sem mernők számottevően megbontani. Mert meggyőződésünk, és pedig sok gyakorlati tapasztalat által alátámasztott meggyőződésünk az, hogy az oldalvilágítás ellen az ilyen törzsek azonnal fattyúhajtásokkal védekeznek, amik már igen sok középkorú erdők műfatermésének az értékét rontották le, igen jelentős százalékban.

Ne feledjük el, hogy a tölgynél az öreg erdő talán csak a 150—160 éves korban kezdődik, s akkor áll be az az időszak, amikor gyérítés formájában vagy előkészítés címén „hízlalással” számolhatunk anélkül, hogy akár a szövetet, akár pedig a törzs ágtisztaságát károsan befolyásolnók.

Mindezeknek a kérdéseknek a megfelelő részletes kutatását, kísérletekkel való megvilágítását várjuk mi az új kutatóintézettől, amelynek a megszervezése, véleményünk szerint, alig jelenthet számottevő költséget, még abban az esetben is, ha a szükséges tudományos eszközöket rövid időn belül akarjuk rendelkezésére bocsátani.

Éppen ezért sürgősen szükségesnek tartjuk az Országos Kísérleti Tanács megszervezését, mert hiszen így lesz módjában a gyakorlati gazdaságnak megjelölnie azokat a kérdéseket, amelyeknek megvizsgálását és tisztázását sürgősnek érzi és tartja.

Bízunk benne, hogy a Tanács megfelelő összeállítása esetén a magángazdaság sem fog elzárkózni a kísérletek és kutatások megfelelő támogatása elől.

A kérdés megfelelő megoldását pedig nemcsak azért tartjuk sürgősnek, mert néhány év múlva a kísérleti állomások nemzetközi szövetségének kongresszusa nálunk lesz, de még inkább azért, mert véleményünk szerint legfőbb ideje annak, hogy ezeknek a kísérleteknek a magyar erdőgazdaságban szerzett adatai alapján megállapíthassuk azokat az alapelveket,

amelyeknek megfelelően jövő erdőgazdálkodásunkat be kell rendeznünk.

3. Az Országos Fagazdasági Tanács.

A hivatalos közlemények között adjuk a m. kir. minisztériumnak 1933. évi 970. M. E. számú rendeletét, az Országos Fagazdasági Tanács szervezésére vonatkozólag.

A rendeletet a földművelésügyi miniszter úr 82.560/1933. számú leiratával január hó 20-án azzal a megkereséssel küldötte meg az Egyesületnek, hogy kiküldötteit nyolc napon belül közölje.

A január hó 28-án tartott választmányi ülés a Tanácsba a következő egyesületi tagokat küldte ki: *Rendes tagok:* a) birtokosok: báró Biedermann Imre, gróf Festetich Kristóf, Huszár Tibor, gróf Mailáth György, báró Prónay György, gróf Teleki József, báró Waldbott Kelemen; b) *erdőmérnökök:* Bíró Zoltán, Onczay László.

Póttagok: a) birtokosok: gróf Apponyi Károly, gróf Széchenyi Károly, ifj. gróf Mailáth József, Osztróuczky Miklós; b) *erdőmérnök:* Ajtay Jenő.

A kormányrendelet a Tanács összetétele tekintetében teljes mértékben elfogadta Egyesületünknek azt az álláspontját, hogy a döntő többségnek feltétlenül az erdőbirtokosok, illetőleg az erdőgazdasági érdekeltség kezében kell lennie.

Az erdőgazdasági érdekeltséghez mi a magunk részéről a legteljesebb mértékben hozzászámítjuk a földművelésügyi minisztérium kiküldötteit, hiszen mindnyájunknak módunkban volt meggyőződést szerezni arról, hogy az erdőgazdaság jogos kívánalmait minden alkalommal tőlük telhetőleg támogatták.

A Tanácsra váró hivatások közül legfontosabbnak és leg-sürgősebbnek a hitelkérdés rendezését látjuk.

Bármennyire előrehaladott is a termelési időszak, ennek a kérdésnek a megoldása még jelentékenyen befolyásolhatja az ezévi termelés módját és mértékét, az értékesítésre pedig kifejezetten döntő befolyással lesz.

Valahogy úgy érezzük, hogy az az agitáció, amit az árak mellett való kitartás érdekében folytattunk és folytatunk, nem volt teljesen eredménytelen.

A kínálat a tűzifában határozottan csökkent és tekintettel arra, hogy a vasúton még el nem szállított, de ilyen szállításra váró készletek mennyiségét ma alig tehetjük 30.000 vasúti kocsirakománynál többre, amiből legfeljebb 12—15.000 kocsirakomány van még a birtokosok és termelők kezén, nem is látunk okot arra, hogy az őszi túlzott kínálat megismétlődjék.

Ezeknek a készleteknek legalább is szeptember közepéig el kell látniuk a közvetlen fogyasztók szükségleteit, mert eddig az időpontig a friss termelésű fa nem fogja elérni az azonnal való fogyasztásra alkalmas szárazsági fokot.

Ha tehát erre az anyagra a Fagazdasági Tanács a hitelnyújtást is lehetővé teszi, nem lesz a birtokosnak semmi oka arra, hogy túlzott kínálatával rontsa a piaci árakat és másrésről a száraz magyar fáért joggal követelheti ugyanazt az árat, amit a száraz import fáért fizetnek.

Véleményünk szerint a Tanács hivatása kiterjed arra is, hogy olyan intézkedéseket javasoljon, amelyeknek célja a magyar fa piacképességének fokozása, valamint az eddig sokhelyütt értékesíttetlenül visszamaradó alárendeltebb választékok értékesítésének lehetővé tétele.

Pedig ezeken a tereken sok a tennivaló.

Fokozatosan át kell térnünk újra a békebeli állapotra, hogy a tűzifát tényleg akkor hozzuk forgalomba, amikor az már elérte a közvetlen fogyasztásra alkalmas szárazsági fokot.

Másrésről még ma is azt hisszük, hogy igen sok hasáb és dorong tűzifa fog a távolabbi piacok részére felszabadulni, ha az erdőbirtokosok és termelők a közvetlen közeli szükségletek kielégítésére céltudatosan és egyöntetűen az alárendeltebb választékokat használják fel.

A mi véleményünk szerint a Tanácsnak ezekben a kérdésekben is nemcsak javaslattevő, de szükség esetén szervező hivatása is van.

Jól tudjuk, hogy az anyagi eszközök előteremtése lesz az, amivel ez a kérdés áll vagy bukik, de mi reméljük azt, hogy ha az a jóindulat, amit a kormányzat ezzel a kérdéssel szemben eddig tanúsított, továbbra is megmarad, valóra fognak válni azok a remények, amiket mi a Tanács működéséhez a magyar termelés megszervezése szempontjából is fűzünk.

4. Reklám és közérdek.

A napokban került a kezünkbe a tari erdőgazdaság és fakiskola árjegyzéke, az általa termelt és szállítható, legnagyobb-részen külföldi származású vagy különleges csemeték, suhán-gok és magvakról.

Az árjegyzék borítólapján 12 fénykép foglal helyet, s ez a 12 kép nagyobb reklám az Alföldfásítás mellett, mint egy-két tudományos előadás, amelyik szűkebb körben zajlik le.

Nem árulunk el vele titkot, hogy a tari gazdasági és csemetekert tulajdonosa dr. Tuzson János egyetemi tanár kollégánk, s hogy ugyancsak tőle származik az az igazán dióhéjba foglalt fásítási utasítás is, ami az árjegyzékhez szintén mellékelve van.

A magunk részéről különösen fontosnak tartanánk azt, ha Tuzson a megbízható forrásból beszerzett külföldi fenyőmagvakkal tudna nagyobb forgalmat elérni.

Ezekkel ugyanis úgy vagyunk, hogy a legtöbb esetben csak külföldi nagy szállító cégek több éves készletmaradványaihoz tudunk hozzájutni, és pedig nem a szállító magkereskedő hibájából, hanem azért, mert ezek közvetlen összeköttetés híján a külföldi nagykereskedő cégektől szerzik be készleteiket. Így azután a mag legtöbb esetben minden, csak nem friss, ami pedig elsősorban a hitvány csiraképességben nyer kifejezést.

Azért helyeznénk erre súlyt, mert az ilyen mesterséges telepítéseknel nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy az ültetési anyagot lehetőleg az ültetés helyének a közelében tudjuk nevelni, s ne kelljen azt messzire szállítani, ami a leggondosabb csomagolás mellett is mindig számottevő kockázatot jelent.

A másik, amire külön is föl hívjuk a figyelmet, a különböző nyár-fajtákból beszerezhető dugványok.

Módunkban volt tavaly a helyszínen meggyőződni arról, hogy egyik-másik ezek közül a megfelelően nyirkos talajon igazán bámulatos gyorsan nő.

Még a gyors növéssű kanadai nyár is eltörpül ezek mellett a dugványok mellett, amelyek közül egyik-másik két éves ko-

raban 4 métert meghaladó magasságot és 5—6 cm tövastagságot ér el.

Különösen a nagylevelű válfajok mint díszfák is elsőrendűek lesznek.

Az árjegyzék árai nem olyan magasak, hogy pár száz vagy pár ezer darabbal ne lehetne a különböző termőhelyeken kísérleteket folytatni, s véleményünk szerint, jó szolgálatot tesz a magyar erdőgazdaság fejlesztésének minden erdőbirtokos vagy erdőtiszt, aki ezekkel a kísérletekkel komolyan foglalkozik.

A „Nemzeti munkaterv” egyik legfontosabb kimaradt pontjáról

Megilletődve olvasom a „Kronika” írójának az „újévi évforduló” alkalmából írt rövid eszmefuttatását, az eseménytelenül lezajlott 1932-es év szomorú elparentálását, majd pedig azt a kétkedő sóhaját, hogy: *„lesz-e az erős kéz annyira erős, annyira előrelátó és annyira magyar, hogy ökölrel vágjon bele ebbe a tespedésbe?”*

Teljesen átérzem szaktársunk jogos elkeseredését, aki már két évvel ezelőtt „Emlékirat” alakjában adta ki a magyar erdőgazdaság S. O. S. vészjelét; aki világgá kürtölte, hogy:

1. behozatali mérlegünk legsúlyosabb tétele a mai behozatalnak 11—14%-át kitevő nyers és megmunkált fa;

2. a közelmúlt (1920—1929) tíz év alatt fabehozatalunk 82 millió pengőt kitevő évi átlaga 22 millió pengővel haladta meg a 60 millió pengős búzakivitelünk évi átlagát.

Szomorú és egyben vakító fényt vet ez a rövid megállapítás erdőgazdaságunk jelenére és jövőjére.

Hogy kormányelnökünk — nemzeti munkatervének programmpontjai között — erre a vészjelre nem reagált, ezt a ráknézve nem vigasztaló tény azonban csupán arra vélem visszavezethetni, hogy az erdőgazdaság jelentősége, az ország sorsának jobbrafordulásával való legszorosabb kapcsolata még ma sem él eléggé a köztudatban, — hogy sem közéletünk irányítói, sem nagyközönségünk nincsenek elegendőképen tájékoztatva ennek a kérdésnek sorsdöntő voltáról.